

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouiſſimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 18. De superbia, & inani gloria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

MEDITATIO XVIII.

DE SUPERBIA, ET
inani gloria.

PUNCTVM I.

S. Tho 2. 2.
q. 162.

CONSIDERANDVM primum: Quid sit SUPERBIA, quibusq; modis in ea peccetur: perpendendo, quam illi omnes sint rationi contrarij, Deo iniuri, proximo noxi; quantum denique virtuti adferant detrimentum, quæ omnia singulis inesse, patebit ex his, quæ subiiciuntur.

Cassian. lib.
12 c. 2.

Collat. 5.
c. 12.

S. Greg. 34.
Moral. c. 18.

& lib. 23.
c. 7.

Primum, SUPERBIA est inordinata quædam excellentiæ appetitio. quæ duplex est, altera CARNALIS & huius mundi, quæ suam excellentiam in bonis corporis (quales sunt terrena facultates, genus, pulchritudo, honorata officia, & alia huiusmodi) collocat: SPIRITUALIS altera, quæ bonis spiritualibus nutritur, quales, scientiæ sunt & virtutes.

a Psal. 11. 5.

Quatuor sunt actus SUPERBIAE. Primus, cum a sibi quis attribuit, quod est Dei: atque si esset suum; naturæque suæ debitum, aut industriâ suâ comparatum: ideoque Deum non agnoscens autorem, ait: b quis noster Dominus est? Secundus actus est: quo agnoscens à Deo se habere aliquod bonum: id tamen suis meritis attribuit, quæ ex merâ Dei gratiâ est ipsi dona-

b Isa. 10. 13.

tum. *Tertius* est, cum plura bona, quam re ipsa habet, habere se existimat: siue materia sit virtutis, siue eruditionis, siue rei alterius naturalis, siue acquisitæ: & sibi in illis complacet. *Quartus* actus est, cum in iis, quæ habet, singularem se esse, aliosque antecellere existimat: aut talem esse, inaniter desiderat: ut alij omnes ipsi cedant, & sese subiciant.

Ex SVPERBIA multa alia vitia, variique peccatorum actus oriuntur, quos ad septem velut infernalis Draconis capita reducere possumus. *Primum* vitium, & quasi primogenita eius filia est INANIS GLORIA, qua inordinatè quis appetit cognosci, æstimari, & laudari ab hominibus. Huius actus sunt: inaniter de eo, quod habet, atque si à Deo non accepisset, gloriari; & de eo, quod re ipsa non habet; aut de eo, quod laude sit indignum, eod quod malum sit, aut vilissimum; Optare etiam inaniter, hominibus placere, eod dicta & facta sua dirigendo; gaudere vanè, cum laudatur, etiam si falsè, & adulatoriè. Hæc inanis gloria detestabilior est in materia virtutum quia est dulce earum venenum, & occultus latro, qui eas corrumpit, ac deprædat.

Secundum vitium est IACTANTIA, cuius actus sunt: seipsum laudare; bona, quæ non habet *biactando*; aut exaggerando, quæ habet; aut, quæ occultare debuisset, absq; necessitate patefaciendo.

Tertium est AMBITIO, qua honores, & dignitates

S. Tho. 2.

2. q. 132.

I.

S. Basil. cõ

stit. mona.

c. 11. & 0.

pas. 17.

II.

S. Tho. 2. 2.

q. 112

b. serem.

48. 14. 30.

III.

S. Tho. 2.

2. q. 131.

dignitates inordinate appetuntur, quæ inordinatio in eo consistit, ut quis appetat, quas non meretur; aut non legitimis mediis eas procuret; aut nimio affectu, finem suum in mundano ipso honore constituat.

IV. *Quartum* est **PRAESUMPTIO**, qua magna quis præsumit de se; aut maiora, quam possit: temerè sese ad illa, vanitatis intuitu proiciendo.

V. *Quintum* est **HYPOCRISIS**, qua virtus, rectaq; intentio, quæ re ipsa nõ adest, fingitur: quò is, qui fingit, sanctus habeatur; & dū bona opera, conficta bonitate, in eundē finē dirigit.

VI. *Sextum* est vitium **PERTINACIA** in proprio iudicio, cum aliorum illud iudicio, etiam superiorum præponimus in iis, quibus par fuisset, alieno subicere, ne deciperetur.

VII. *Septimum* vitium est, aliorum **CONTEMPTVS**, quo parui facimus primum inferiores, deinde æquales, ac demum superiores, usque ad ipsum Deum. c *Superbia* enim (ait Regius Propheta) *ascendit semper*: ideoque innumera gignit peccata, discordias, inobedientias, maledicta, blasphemias.

CUM circa hæc vitia cogitatione versor, attendam diligenter, quid in vnoquoque admitterim, & de inuentis humilem in Dei conspectu confessionem faciens, dicam. Accuso me, Deus meus, quòd superbia sim plen^o: quicquid enim ago, id facio ob inanem gloriam: verba mea olent iactantiam; opera & desideria, ambitionis veneno sunt infecta. O utinam nun-

quam

quam in tales culpas incidissem. Ignosce mihi, Domine, & ab eis me eripe. Me ipsum quoque reprehensionibus illis obiurgabo, quas diuina scriptura adhibet in huiusmodi. Mihi ergo ipsi dicam: O vilis homuncio, d *quid habes, quod non acceperis? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? iam saturatus es, iam diues factus es, iam solus regnare vis?* atq; si aliis non indigeres. Si sic cogitas, caue ne arguat te Deus, sicut illum superbum. e *Nescis quia tu es miser, & miserabilis, & pauper, & cecus, & nudus?* Cæcus, quia te non agnoscis; pauper virtutum, nudus bonorum operum; grauius verò culpis miserabilis: f *Eccl. 10. 9.* Quid igitur superbis, terra & cinis? vnde euanescis vilissime vermicule? Fuge itaq; superbiam g *Eccl. 25. 4.* *pauperem enim superbum odit Deus.*

PUNCTVM II.

CONSIDERANDA sunt deinde horrenda supplicia, quæ Deus etiã in hac vita superbis quibusdã intulit; & quæ inferret omnibus in futura. Hæc supplicia insinuantur in illa sæpe repetita sacra scriptura sententia: a *QUI SE EXALTAT HUMILIABITVR.* a *Matt. 23. 12.* In qua tres grauissimæ superbiorum poenæ continentur. Quod videlicet expolientur excellentia, quã habent; quodd, quam cupiunt, non affequantur; & quodd eius loco detur illis humiliatio, & confusio, quam maximè horrent. Id quod variis modis, diuersisq; exemplis ostenditur. Nam Angeli ob superbiam sunt expoliati excellentia gratiæ; nec ad sedes gloriæ, ad quã superbe adspirabant, peruenerunt, ac denique è coelo

Empy

b *Isa. 14. 15* Empyreo b *in profundum lacu* sunt præcipitati. Quo exemplo meritò mihi timorem incutiã, eo modo, quo Christus incussit Apostolis, dicentibus enim: c *Domine, etiam Dæmonia subiciuntur nobis: a t illis: videbam Sathanam, sicut fulgur de cælo cadentem.* Quasi illis insinuaret: ita vos cadetis, si superbi eritis. Superbia enim, vt Angelos fecit Dæmones, ita d Apostolos faciet diabolos. Similia supplicia subierunt e *Adamus, f Nabuchodonosor, g Cyrus, h Herodes, & alij, qui appetentes, esse sicut Deus, gloriam ei non dederunt, quam debebant.*

d *Ioan. 6.*

70.

e *Gen. 3. 23.*

f *Dan. 4. 30.*

g *Ezech. 28.*

h.

h *Act. 12. 23*

S. Bern. ser.

54. *in Cant.*

S. Greg. 11.

Moral. c. 8.

Orat. 19. de

Humil &

vanaglor.

i. Act. 3. 5.

& 6.

VLTERIUS perpendam: maximam pœnam, quam Deus in hac vita propter vñi peccatum infert, illam esse: quòd eius causa permittat peccatorem in multa alia peccata incidere, & specialem gratiæ suæ fauorem (qui ipsum aliàs ab eis præseruasset) subtrahat. Quæ etiam pœnã superbiam punit, quæ causa est ariditatis, desolationis, ac desertionis interioris, quas sæpe experimur. Eãdem etiam causa, graues alios permittit lapsus, etiam in luxuriam, & infidelitatẽ. Et de i *Anania, & Saphyra* ait S. Basilius, quòd inani gloria ducti, facultates suas tetrenas vendidissent, vt perfecti, haberentur, permisisse DEVM mediã pretij partẽ sibi retinere, propter quod repente virumque mortuum fuisse, simulque cum vita, honorem, quem affectabant, amisisse: vt factus sit timor magnus super omnes, qui audierunt: Quem, & ego meritò concipiam: nam paucorum pœna, multis esse debet ad cautelam. Quare si ego

fin

sim superbus, vobis forte ex illis paucis ero; ideoque ni resipiscam, simili afficiar pœnâ.

Mox perpendam, me saltem horrenda futuræ vitæ supplicia non effugiturum, in qua superbi omnes speciali confusione, & ingenti pudore afficientur; cùm se aded contemptos videbunt: vt, qui primum hîc locum ambiabant; postremû ibi, ad Luciferi pedes, qui Rex est superborum, occupent: quos ipsimet Dæmones iridentes, contemptûs causâ, illud obiicient Isaia: *k Et tu vulneratus es, sicut & nos, nostri similis effectus es; detracta est ad Inferos superbia tua.* Quæ igitur maior stultitia esse potest, quàm superbè eam excellentiam quærere, cuius siois sit æterna confusio? & quod maius delirium, quàm ob momentaneam gloriam, conicere se in ignominiam nunquam finem habituram. O superbia! *trabs* benè crassa *in oculo*, quem occupando, stultè excæcas, ne proprium damnum aduertat! O IESV humilime, aufer à me quæso molem hanc, ne ab ea excæcatus tanta faciam detrimenta.

PUNCTVM III.

TERTIO, ingentia illa bona considera bo, quæ consequar, si vctâ SVPERBIA, HUMILITATEM secter, in eum præcipuè finem, quem nunc quæro, animæ scilicet purificationem. Quæ bona, promissione illa Christi insinuantur, qua dixit: *a QVI SE HUMILIAVERIT, EXALTABITVR.* Tria autem bona illa sunt: Quod à miseris, in quas propter humilitatem inciderit, liberabitur; quod

k Isa. 14. 10

l Matt. 7. 3.

S. Ber. Apolog. ad Guil.

Abbatem.

a Matt 23.

12.

LUC. 14. 11.

& 18. 14.

collatas sibi prius gratias & excellentias conferuabit; & ad maiores alias promouebitur. ideoque qui contrito corde, propterea quod peccauerit, se humiliat, in eo ipso, quo se demittit, à Christo Domino exaltabitur: condonat enim illi peccata; remouet pœnas, quas propter illa promerebatur; conferensq; suam gratiam & charitatem, ad filij Dei eum eleuat dignitatem; exaudit eius orationes, mirandisq; alijs donis replet. b *Deus enim superbis resistit: humilibus autem dat gratiam.* Rex c *Achab*, quòd se coram Deo humiliasset, euasit pœnas, quas Deus fuerat illi minatus. d *Publicanus* etiam propter humilitatem, descendit iustificatus in domum suam: cum Phariseus ob superbiam fuerit reprobatus. Eodem ergo modo, cum se Iusti humiliant; in eadem à Deo iustitia exaltantur: augentur enim illis sanctitas, & dona gratiæ, honorque, & gloria, quam propterea promerentur. Ac propterea dixit sapiens; e *Quanto magnus es, humilia te in omnibus: & coram Deo inuenies gratiam.* sicut inuenit beatissima f *Virgo*, quæ, propter suam humilitatem, ad Dei matris dignitatem fuit exaltata. & ipsemet filius Dei factus est homo, vt, superbiam destruens, exemplum nobis præberet humilitatis; & quoniam g se præ omnibus hominibus humiliavit, fuit super omnes cœlos exaltatus. Fuge ergo, anima mea, superbiam, vt vel tantum damnum effugias; & humilitate sectare, vel ob tantum proprium commodum.

Nam generalis omnino lex est, à qua non excipi-

b *Iac.* 4. 6.

c *3. Reg.* 21.
29.

d *Luc.* 18. 14

e *Eccl.* 3. 20.

f *Luc.* 2. 30.
48.

g *Phil.* 2. 8.

excipieris: quod, qui se exaltauerit, humiliabitur; & qui se humiliauerit, exaltabitur. Fac tu quod tuum est, te ob peccata tua humiliando: & faciet Deus, quod est ipsius, donis te suis exaltando.

DENIQUE examinabo: quisnam superbiæ gradus in corde meo emineat; & quodnam ex superiùs positis vitiis, illud sibi subiecerit, deprehensumque, mox viriliter, contrariorum actuum exercitiis, & occasionibus in illud labendi remouendis, mortificare, & extirpare contendam: Examine Particulari (de quo infra dicemus) ad id diligenter adhibito; & initio facto à mortificatione & humiliatione in rebus externis, quæ facilior est. Nihil enim (S. Bernardo teste) *facilius est volenti, quam humiliare seipsum*. Nā, si meipsum velim exaltare, multi sese mihi opponent, vt impediunt: humiliari verò, si me volo, nemo erit, qui contradicat: quod si fecero, euadam humilis: Humiliatio enim (eodem Bernardo teste) vnicū est, aptissimumque à superbia recedendi, & humilitatis virtutem acquirendi remedium.

Serm. 2. in
quadrag.

Epist. 78.

os so

DE VITIIO GVLA,

& virtute temperantiae.

PUNCTVM I.

S. Tho. 2. 2.
q. 148.S. Greg. 30.
Mor. cap. 36.

VLA est inordinata quaedam comedendi, & bibendi appetitio. In qua quinque modis peccare continget. PRIMVM, si prohibitis ab Ecclesia cibus vescens, Ieiunij leges, siue illud ab Ecclesia, siue à regulari disciplina, siue à proprio voto sit præscriptum, transgrediaris. DEINDE, si cibi potusue nimium sumas, aut cum graui sanitatis corporis vel animæ periculo: aut si eo vsque bibas, vt iudicij vsus aut turbetur, aut amittatur. TERTIO, si cibo aut potu nimis exquisito, aut pretiosiori, quam tuus requirat status, & conditio, ob solam sensuum indulgentiã vtaris. QUARTO, si comedas sapius, quàm expediat, aut ita extra tempus, & occasionem, vt nocere tibi facile possit; aut in loco non conuenienti, aut contra prohibitionem, vel Religionis tuæ Regulam. QUINTO, si nimio affectu, & ob solam voluptatem, comedas; aut modo indecenti, & ita festinanter, vt in eo, quod facis, totus immerfus esse videaris.

CIRCA hos quinque modos siue circumstantias examinare, & accusare me debeo coram Deo lapsusq; meos desiles dicere: Væ mihi! qui quo-

tias